

Ebre

Medi ambient

La població d'anguila del Delta, en estat crític

Un estudi de Parc Natural i l'EBD-CSIC alerta de la «dràstica reducció» de l'espècie

M. MILLAN
DELTEBRE

Un estudi realitzat al Delta de l'Ebre posa de manifest la situació crítica de la població d'anguila, peix consumit històricament al territori i que ara es troba en un risc molt alt d'extinció. El Parc Natural, juntament amb un equip científic de l'Estació Biològica de Doñana (EBD-CSIC), ha publicat un estudi a la revista científica *Aquatic Conservation: Marine and Freshwater Ecosystems*, en el que s'analitza l'evolució de l'abundància de l'anguila europea (*Anguilla anguilla*) al Delta. Els resultats revelen una situació «molt preocupant» i demostren que, des de 2008, any en què l'espècie es va classificar «en perill crític d'extinció», el seu estat de conservació «està empitjorant greument de forma molt ràpida».

L'anguila europea realitza una de les migracions més grans i sorprenents de la naturalesa. Aquest peix arriba en forma d'anguila a les costes europees i nord-africanes, uns dos anys després d'haver nas-

cut a milers de quilòmetres de distància, en la Mar dels Sargassos, l'oceà Atlàntic septentrional. Antigament ho feia en tanta abundància que les anguilles que es desenvolupaven a partir d'aquestes angules eren àmpliament consumides. Però al voltant del 1980 l'espècie va col·lapsar i l'arribada d'angules es va reduir un 95 per cent.

Per a realitzar l'estudi, s'ha comptat amb dues sèries de dades independents. D'una banda, les captures d'anguila en tres de les principals llacunes del Delta de l'Ebre (Encanyissada, Tancada i Canal Vell), aportats per la confraria de pescadors de Sant Pere. L'explotació de la pesca en aquestes llacunes es remunta al segle XIII i aquesta confraria té els drets de pesca des de 1879 i manté un registre de captures des de 1966. L'altra font de dades ha estat la informació generada per un programa de seguiment científic iniciat en 2008, que usa paranyes d'embut a llacunes i maresmes per estimar les abundàncies de peixos i altres organismes.

Les dades de les pesqueres tradicionals de les llacunes van mostrar un pronunciat declivi històric en l'abundància d'anguila, iniciat entorn de 1980, que coincideix amb les tendències generals. Al Delta, les captures es van reduir un 77% entre la dècada dels setanta i la dels noranta.

El nou declivi coincideix amb la irrupció del cranc blau, espècie invasora molt voraç

ta. «La informació de les llacunes del Delta és molt valuosa, perquè l'ús d'una estructura de pesca fixa, la pantana, fa que l'esforç de pesca sigui relativament constant al llarg del temps», apunta Nati Franch, tècnica del Parc Natural del Delta i autora principal de l'estudi.

«El resultat més preocupant és l'espectacular declivi que està experimentant l'espècie en els últims anys, d'una magnitud simi-

lar al de 1980 i encara més ràpid», assenyalava per la seua banda Miguel Claver, investigador de la EBD-CSIC i també autor de l'estudi. Entre 2015 i 2017 l'anguila es va començar a reduir en tots els ambients estudiats, i d'igual forma per a les pesqueres tradicionals i el seguiment científic. Aquesta reducció en els últims anys ha estat superior al 80%.

Deixar de pescar-la

Segons els investigadors, no estan clares les causes d'aquest recent i sever declivi, però la coincidència temporal amb la irrupció al Delta del cranc blau, una espècie invasora depredadora que s'ha expandit de forma molt important, porta a pensar que tots dos fenòmens estiguin relacionats. De fet, el cranc blau ha generat també col·lapses en altres poblacions de peixos com el fartet, i mol·luscos i crustacis de la zona. Però segons els investigadors, la situació al Delta tampoc és una excepció a Europa, on són diverses les localitats on s'han descrit declivis

recents, per exemple a Croàcia o Irlanda.

El grup d'experts que assessorava la Unió Europea porten més de dues dècades aconsellant portar les captures d'anguila «tan prop de zero com sigui possible» i en els últims tres anys han recomanat el tancament de la pesquera, però de moment no s'ha tingut en compte.

Ara es proposa que el cessament de l'explotació de l'anguila s'associï a un esforç per implicar el sector en el seguiment de l'espècie i a un sistema de suport per a l'adaptació de les seves activitats. «En qualsevol cas, si volem conservar l'espècie, si volem que l'anguila europea continuï existint, hem de començar per deixar de pescar-la i comercialitzar-la», afirma Claver.

Entre altres factors que també poden ajudar a recuperar l'anguila hi ha «la millora dels hàbitats, la qualitat de les aigües i la connectivitat, a més de la lluita contra les espècies exòtiques. Cal plantejar una estratègia global», comenta Franch al Diari.

Al Delta hi trobem dues espècies d'anguiles, la borda i la vera. FOTO: JOAN REVILLAS